

VIITASAARI

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

Viitasaaren kaupunginvaltuustolle

Kuva: Näkymä Viitasaareltä yli Kalliojärven ja Kalliomäille päin

Tarkastuslautakunta 7.5.2025

Sisällysluettelo

1.	Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus.....	3
2.	Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano	4
3.	Talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit.....	5
4.	Viitasaaren kaupungin talous	7
5.	Hyvinvoinnin ja terveystavoitteiden edistämisen toteutuminen Viitasaarella	10
6.	Kaupunkistrategia ja arviointiasteikko	11
7.	Kaupunginhallituksen toimialan tavoitteiden toteutuminen.....	12
8.	Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen tavoitteet ja niiden toteutuminen	16
9.	Elinympäristön ja asumisen palvelualueen tavoitteiden toteutuminen	21
10.	Ympäristöpalvelujen palvelualueen tavoitteiden toteutuminen	24
11.	Kaupunkikonsernin tavoitteiden toteutuminen.....	26
12.	Investointiosan toteutuminen.....	27
13.	Henkilöstö.....	28
14.	Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle	29
15.	Allekirjoitukset.....	30

Kuvassa vasemmalta Kristiina Ranta, Joni Kinnunen, Eija Körkkö-Närhi (pj.), Tiina Minkkinen (vpj.), Rauno Glad ja Arvo Pietiläinen. Kuvasta puuttuu Timo Hämäläinen.

1. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan katsaus

Viitasaaren kaupungin tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus vuodelle 2024 on valmistunut. Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksen kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kiinnitti edellisen vuoden huomiota talousarvioissa ja -suunnitelmassa olevien tavoitteiden mittareihin, joissa ei ole tapahtunut kehitystä parempaan suuntaan, ennemmin päinvastoin: sillä konserniyhtiöille ei ole asetettu lainkaan tavoitteita talousarviossa tilikaudelle 2024, vaikka tilinpäätösasiakirjassa tilikaudelta 2024 viitataan kaupungin omaan konserniohjeeseen, jonka mukaan tytäryhtiöille asetetaan vuosittain toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi tilinpäätösasiakirjassa ei ole merkittävilta osin lainkaan raportoitu kaupungin toimielinten toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Myös tavoitteiden asettaminen on jätetty monin kohdin tilinpäätösasiakirjassa 2024 avoimeksi.

Tarkastuslautakunta kehottaa kaupunginhallitusta asianmukaisella tavalla varmistumaan siitä, että tavoitteita asetetaan kuntalain tarkoittamalla tavalla sekä kaupungin omien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti kaikille kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnoille. Tavoitteiden toteutumisesta tulee myös raportoida asianmukaisella tavalla. On tärkeää, että tavoitteiden saavuttamista voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla ja mielellään numeraalisilla mittareilla ja menetelmillä.

Vuosi 2024 on Viitasaaren kaupungin toiminnan ja talouden kannalta suunniteltua parempi. Tilikauden tulos oli noin 1,137 miljoona euroa, joka toteutui 1,071 miljoona euroa muutetussa talousarviossa suunniteltua parempana. Investointivarausten, 1,130 miljoonan jälkeen tilikauden ylijäämäksi kirjattiin 6 780 euroa. Vuoden 2024 lopussa Viitasaaren kaupungin taseen kertynyt ylijäämä oli 26,348 miljoona euroa ja kaupungin konsernitaseen vastaava ylijäämä oli 26,706 miljoona euroa.

Kaupungin väkiluku oli vuonna 2023 yhteensä 5 879 ja vuonna 2024 asukasluku väheni 5 763 henkilöön eli vähennyistä oli yhteensä 116 henkilöä. Tämän väkiluvun vähenemisriskin haltuunottoon tarkastuslautakunta edellyttää kaupunginhallitukselta aikaisempaa ennakkoluulottomampia ja vaikuttavampia, rohkeita toimia kaupungin strategiaan kirjattujen arvojen mukaisesti, jotta Viitasaarelle muutetaan muualta. Lapsimyönteistä ilmapiiriä tulee kehittää entisestään.

Totean huolestuneena, että sairauspoissaolojen määrässä on tapahtunut kielteistä kehitystä ja sairauspoissaolojen määrä on erityisesti lisääntynyt kohdassa ”muut syyt” (noin 60 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista). Haluan edelleen korostaa kaupungin johdon toimia, esimerkiksi työyhteisön kehittämisessä ja johtamisen parantamisessa, jotta sairauspoissaolojen määrä saadaan pidettyä alhaisena ja jopa edelleen niiden määrää alenemaan.

Haluan lausua kaikille kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille sekä luottamushenkilöille lämpimät kiitokseni Viitasaaren kaupungin asukkaiden hyväksi tehdystä työstä koko valtuustokauden ajalta.

Eija Körkkö-Närhi, Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on Kuntal (410/ 2015) 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kaupungissa ja kuntakonsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (arviointikertomus). Lisäksi uutena tehtävänä 1.6.2017 alkaen tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut valvoa Kuntal 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Kuntalain lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävistä on määräykset Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 95–98 §:issä.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2024

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Eija Körkkö-Närhi, pj.	Eija Niskanen
Tiina Minkkinen, vpj.	Pauli Salonen
Joni Kinnunen	Alpo Tuikkanen
Arvo Pietiläinen	Marika Kellokangas
Timo Hämäläinen	Tapio Vääräsmäki
Rauno Glad	Riitta Kempainen
Kristiina Ranta	Arto Kuntsi

Tilikauden 2024 arviointitoimintaa varten tarkastuslautakunnan kokouksissa on käynyt kuultavina

- kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen
- talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni
- Viitasaaren lukion rehtori Marika Vuorela
- hyvinvointikoordinaattori Pauliina Koivisto
- Kehittämisyhtiö Witas Oy:n toimitusjohtajan sijainen Elina Mäkinen
- Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy:n toimitusjohtaja Juho Tenhunen
- Varhaiskasvatusjohtaja Maria Kilpeläinen
- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pirjo Grönholm-Paananen
- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy:n toimitusjohtaja Kalle Kautto
- Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa
- Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki

Tarkastuslautakunta teki arviointikäynnin 23.10.2024 Viitasaaren lukioon ja 6.11.2024 päiväkotia Marjametsään.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arviointivuonna kahdeksan kertaa.

Tilintarkastusyhteisönä on toiminut TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana ja tarkastuslautakunnan sihteerinä JHT, HT Jukka Vuorio.

3. Talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit

Kuntaliiton sivujen mukaan tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista.

Talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetettavien tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä. Mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia, mutta niiden pitäisi olla konkreettisia ja jokaisen kaupunkilaisen ymmärrettävissä.

Talousarvioasiakirja ja tilinpäätösasiakirja ovat esitystavaltaan uudistuneet merkittävästi. Luettavuus on parantunut. Sen sijaan tavoitteiden kuvaamista ilmaisevat taulukot ovat olennaisilta osin jääneet puutteelliseksi: tavoitteita ei ole ilmaistu eikä toteutumista ole kerrottu tilinpäätösasiakirjassa. Tämän vuoksi tarkastuslautakunta ei ole voinut suorittaa arviointitehtäväänsä näiltä osin. Esimerkiksi HYTE-kertoimena on käytetty kaikissa palvelualueiden tavoitekortteissa virheellisesti samaa lukemaa 65, vaikka esimerkiksi perusopetuksessa Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos on laskenut omat erilliset HYTE-kertoimensa. Tavoitteet näistä puuttuvat ja toteumasta raportointi on siis epäluottavaa, eikä tilinpäätöksestä ilmene, mitä tällä on haluttu kuvata.

Konserniyhtiöistä puuttuvat tavoitteet talousarviosta 2024 kokonaan, joten niistä ei ole myöskään voitu raportoida tilinpäätösasiakirjassa. Tämä menettely on valtuuston päättämää kaupungin konserniohjeen vastaista (ohjeesta päätetty Kvalt 13.6.2022 § 50). Tilinpäätösasiakirjasta tämä puute ei ilmene suoraan.

Kuva Kristiina Ranta, Rosa Keitele-järvellä 2025

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tilinpäätösasiakirjassa 2024 on valtuuston asettamat tavoitteet ja niistä raportointi esitetty niin puutteellisesti ja ristiriitaisesti olennaisilta osin, että tarkastuslautakunnan arviointitehtävä on merkittävältä osin mahdotonta. Lisäksi muun muassa konserniyhtiöille ei ole lainkaan asetettu tavoitteita tilikaudelle 2024.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetettavia tavoitteita tulee selkeyttää merkittävästi, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla ja mielellään numeerisilla mittareilla (jos mahdollista ja mielekäästä) ja menetelmillä.

Kuva: Myllärinpuiston uimaranta

4. Viitasaaren kaupungin talous

Valtuustoon nähden sitovat erät talousarvion tuloslaskelmaosassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot.

Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	8 348 962	7 276 622	-165 000	7 111 622	7 968 419	112,0 %	856 797
Myyntituotot	2 925 262	2 306 244	0	2 306 244	2 941 798	127,6 %	635 554
Maksutuotot	447 579	431 050	0	431 050	475 908	110,4 %	44 858
Tuet ja avustukset	1 102 205	649 117	0	649 117	877 832	135,2 %	228 715
Muut toimintatuotot	3 873 916	3 890 211	-165 000	3 725 211	3 672 882	98,6 %	-52 329
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-24 268 638	-25 223 040	-62 774	-25 285 814	-24 681 287	97,6 %	604 527
Henkilöstökulut	-13 708 929	-14 959 943	0	-14 959 943	-14 484 415	96,8 %	475 528
Palvelujen ostot	-6 241 481	-6 525 845	-52 774	-6 578 619	-6 388 432	97,1 %	190 187
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 487 361	-2 461 386	0	-2 461 386	-2 376 905	96,6 %	84 481
Avustukset	-732 197	-722 150	-10 000	-732 150	-667 274	91,1 %	64 876
Muut toimintakulut	-1 098 670	-553 716	0	-553 716	-764 261	138,0 %	-210 545
TOIMINTAKATE	-15 919 676	-17 946 418	-227 774	-18 174 192	-16 712 867	92,0 %	1 461 325
VEROTULOT	12 793 314	12 827 922	0	12 827 922	13 503 570	105,3 %	675 648
VALTIONOSUUDET	9 733 841	7 944 263	270 594	8 214 857	8 029 133	97,7 %	-185 724
RAHOITUS- TUOTOT/KULUT	-299 051	0	0	0	-90 052	0,0 %	-90 052
Korkotuotot	125 571	335 000	0	335 000	118 140	35,3 %	-216 861
Muut rahoitustuotot	58 781	75 000	0	75 000	111 115	148,2 %	36 115
Korkokulut	-417 885	-335 000	0	-335 000	-313 636	93,6 %	21 364
Muut rahoituskulut	-65 518	-75 000	0	-75 000	-5 671	7,6 %	69 329
VUOSIKATE	6 308 428	2 825 767	42 820	2 868 587	4 729 784	164,9 %	1 861 197
POISTOT JA ARVON- ALENT.	-2 819 278	-2 803 192	0	-2 803 192	-3 579 004	127,7 %	-775 812
Suunnitelm. muk. poistot	-2 819 278	-2 803 192	0	-2 803 192	-2 954 380	105,4 %	-151 188
Arvonalentumiset	0	0	0	0	-624 623	0,0 %	-624 623
SATUNAISET ERÄT	-774 602	0	0	0	-14 000	0,0 %	-14 000
Satunnaiset tuotot	44 765	0	0	0	0	0,0 %	0
Satunnaiset kulut	-819 367	0	0	0	-14 000	0,0 %	-14 000
TILIKAUDEN TULOS	2 714 549	22 575	42 820	65 395	1 136 780	1 738,3 %	1 071 385
POISTOERON LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
VARAUSTEN LIS./VÄH.	-2 713 000	0	0	0	-1 130 000	0,0 %	-1 130 000
RAHASTOJEN LIS./VÄH.	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	1 549	22 575	42 820	65 395	6 780	10,4 %	-58 615

Toimintatuotot toteutuivat 0,857 milj. euroa (12,1 %) talousarviota parempina. Myyntituottoihin kertyi odotettua enemmän kotikuntakorvauksia ja myyntituloja kunnilta. Osa aiemmin muihin toimintatuottoihin kirjatuista tuotoista kirjattiin nyt suositusten mukaisesti myyntituottoihin. Maksutuottoja kertyi lähes kauttaaltaan suunniteltua enemmän. Avustustuottoina saatiin odotettua enemmän hankerahoitusta. Muihin toimintatuottoihin sisältyi suunnittelematonta käyttöomaisuuden myyntivoittoa 0,075 milj. euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 0,605 milj. euroa (-2,4 %) talousarviota pienempi. Säästöä saavutettiin lähes kaikissa kululajeissa. Henkilöstökulut toteutuivat lähes puoli miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä. Palvelujen ostoon käytettiin 0,190 milj. euroa suunniteltua vähemmän, vaikka palvelujen ostoihin toteutui 0,204 milj. euroa talousarvioon sisällyttämättömiä Wiitaunionin muutokustannuksia. Merkittävästi talousarviota pienempiä kuluja toteutui asiakaspalvelujen ostoissa, oppilaskuljetuksissa sekä rakennus- ja kunnossapitopalveluissa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa oli kovaa hintojen nousupainetta, mutta ne toteutuivat lopulta 3,4 % suunniteltua edullisemmin. Talousarviossa ei ollut varauduttu riittävästi vuokratuloihin: toimitilojen vuokratulot olivat 0,225 milj. euroa suunniteltua suuremmat, samoin koneiden ja laitteiden vuokratuloissa näkyy siirtyminen tietohallinnon laitteiden leasing-hankintaan.

Verotulot toteutuivat selvästi odotettua suurempina, valtionosuudet hieman pienempinä. Korkokuluissa pysyttiin talousarviossa mutta korkotuotoissa jäätiin selvästi tavoitteen alapuolelle, joten kokonaisuutena rahoitustuotot ja -kulut olivat talousarviota heikommat.

Satunnaisiin eriin sisältyy korjaus edellisvuoden kirjauksesta satunnaisiin kuluihin.

Verotulojen erittely

Vuonna 2024 verotulot toteutuivat lopulta 0,676 milj. euroa eli 5,3 % talousarviota parempina. Ne olivat kaikkiaan noin 0,710 milj. euroa eli 5,6 % edellisvuotta paremmat huolimatta siitä, että vertailuvuoden 2023 verotulokertymä oli sote-uudistukseen liittyneiden ns. verohäntien vuoksi poikkeuksellisen suuri. Kunnallisverotulot olivat 0,424 milj. euroa eli 5,0 % talousarviota paremmat ja kasvoivat edellisvuodesta 6,7 %. Yhteisöverotulot olivat peräti 0,252 milj. euroa eli 11,6 % talousarviota ja 2,6 % edellisvuotta paremmat. Kiinteistöverotulot säilyivät ennallaan, vaikka vuoden 2024 kiinteistöverotukseen tuli voimaan yleistä kiinteistövero korkeampi kiinteistövero maapohjalle. Muilta osin veroprosentit olivat vuonna 2024 samat kuin edellisvuonna.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 1 136 780,10 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- A. Tehdään investointivaraukset varhaiskasvatuksen tilaratkaisuihin 500 000 euroa ja uimahallin peruskorjaukseen 630 000 euroa eli siirretään yhteensä 1 130 000 euroa taseen vapaaehtoisin varauksiin. Kyseiset hankkeet sisältyvät taloussuunnitelman 2025–2027 investointiosaan.
- B. Siirretään tilikauden ylijäämä 6 780,10 euroa taseeseen tilikauden ylijäämä -tilille.

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätöksessään, että Viitasaaren kaupungin taloudellinen asema on vakaa ja taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää 26,348 milj. euroa. Talouden tunnusluvuissa ei toteudu yksikään kuntalain 118 §:n erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteereistä.

Konsernitaseessa oli 31.12.2024 kertynyttä ylijäämää 26,706 miljoona euroa.

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätöksessään tilikaudelta 2024, että kaupungin omavaraisuusaste on hyvällä tasolla. Myös suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa hyvää kykyä selviytyä lainojen

takaisinmaksusta tulorahoituksella. Lainakanta pienei edellisvuodesta huomattavasti. Taseeseen kertynyt ylijäämä antaa edelleen hyvän taloudellisen liikkumavaran tuleville vuosille, samoin investointeja varten tehdyt vapaaehtoiset varaukset.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta pitää periaatteessa myönteisenä asiana, että tilikauden tulos toteutui noin miljoona euroa suunniteltua parempana. Tilikauden tuloksesta tehtiin 1,130 miljoonan euron investointivaraus, joten taseeseen kirjattavaa ylijäämää kirjattiin vuodelta 2024 vain 6 780 euroa.

Yleisellä tasolla tarkastuslautakunta haluaa edelleen korostaa talousarvion täydellisyyperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava kaupungin rahankäyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Kaupungin perustehtävään ei kuulu tehdä mahdollisimman suurta ylijäämää, tulojen ja menojen pitää olla tasapainossa ja palveluiden laatu riittävän hyvällä tasolla valtuuston päätösten mukaisesti. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta ja kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuva: Katselmus Viitasaaren lukiossa 23.10.2024

5. Hyvinvoinnin ja terveystavoitteiden edistämisen toteutuminen Viitasaarella

Kuntaliitto toteaa nettisivuillaan, että kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Nykyään myös turvallisuuden teemat, etenkin arkiympäristön turvallisuus, yhdistetään luontevaksi osaksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kokonaisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on hyvinvointialue.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunki on sisällyttänyt omaan strategiaansa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen. Tarkastuslautakunta edellyttää tavoitteiden asettamisessa ja seurannassa konkretiaa. Pelkkä HYTE – kertoimesta raportoiminen ilman valtuuston asettamaa tavoitetta, ei kerro kuntalaiselle tosiasiallisesti juuri mitään. HYTE-kertoimena on kaikilla palvelualueilla käytetty samaa lukua, vaikka THL on laskenut omat kertoimensa eri palvelualueille.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupungin talousarviossa esitetään hyvinvoinnin ja terveyden ja turvallisuuden edistämistä mahdollisimman selkeitä, mitattavissa olevia tavoitteita. Myös tavoitteiden saavuttamisesta raportoivien mittarien tulisi olla mahdollisimman kuvaavia.

Tilinpäätöksestä tulisi selkeästi ilmetä, miltä osin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteiden saavuttamisessa kaupungissa on onnistuttu ja missä on parannettavaa ja missä aikataulussa parannukset on suunniteltu tehtävän.

Kuva: Tarkastuslautakunta katselmuksella Päiväkoti Marjametsässä 6.11.2024

6. Kaupunkistrategia ja arviointiasteikko

Kuntalain 37 §:n mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa.

Viitasaaren kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2022–2026 ja se on hyväksytty 12.9.2022.

Vuoden 2024 talousarviossa asetettujen kaupunkistrategian ja toimialojen strategisten tavoitteiden sekä kaupunkikonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumisen on esitetty seuraavissa taulukoissa tässä arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunta on arvioinut tavoitteiden saavuttamista seuraavin mittarein:

Tavoitteiden toteutumisen arviointiasteikko

Tavoite toteutui: tavoite saavutettiin tai saavuttamatta jääneiden tulosten osuus oli vähäinen ja epäolennainen	
Tavoite toteutui osittain: vähintään puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin	
Tavoite ei toteutunut: tavoite ei toteutunut, tai vain alle puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin.	
Tavoitetta ei voida arvioida riittävän luotettavasti: esimerkiksi mittaustulokset valmistuvat myöhemmin tai tavoite on epäselvä.	
Tavoitteen toteutumisesta on elementtejä kaikista edellä kuvatuista tilanteista, ja tämän vuoksi arvioiminen täsmällisesti ei ole mahdollista.	

Vuoden 2024 talousarviossa asetettujen strategisten tavoitteiden toteutuminen

7. Kaupunginhallituksen toimialan tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallituksen selostus tavoitteen toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan arvio

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet				
1) Järjestetään osallisuuskoulutusta henkilöstölle ja päättäjille (2024)				
2) Kehitetään hallitus- ja valtuustotyötä (2024)				
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
2) Itsearviointin tulokset (1-5)		0	5	
2) Asukasillat 2 / vuosi (kpl)		0	2	
1) Koulutettujen määrä (kpl)		0		
1) Koulutuspalautte (kpl)		0		
Arvio				
Päättäjät ovat osallistuneet aktiivisesti kokouksiin ja järjestettyihin iltakouluihin. Lisäksi päättäjillä on ollut mahdollisuus osallistua aktiivisesti koulutuksiin mm. Kuntamarkkinoille 2024 ja USO-verkoston järjestämiin koulutuksiin.				

Kaupunginhallitus ei ole raportoinut toteutumista ja mittariston tavoitteet on asetettu vain 2/4 osalle

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotouttamispalveluihin.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet				
Elinvoimahautomon perustaminen Digikeskuksen jatkohankkeen myötä sekä yhteistyöhön lisääminen toisen asteen koulutuksen osalta. Hanketta hallinnoi Kehittämissyhtiö Witas, jonka kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä tavoitteen eteen (2024)				
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ketterien kokeilujen määrä		0		52
Arvio				
Elinvoimahautomon perustaminen eli Digikeskuksen Ketterien kokeilujen elinvoimahautomo -hanke jatkuu edelleen.				

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mittarissa mitattavissa olevaa tavoitetta, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Tavoite: Kehitetään kunnan päätöksenteon ja toiminnan yrittäjälähtöisyyttä ottamalla käyttöön yritysvaikutusten ennakoarviointi kunnan päätöksenteossa ja paikallista yrittäjyyttä tukevalla hankintapolitiikalla.			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet				
Yritysvaikutusten ennakoarviointilomakkeiden päivittäminen ja käyttöönotto. (2024)				
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yritysvaikutuslomakkeen käyttö kpl/vuonna 2024		0		
Arvio				
Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto ja käytön tehostaminen aloitettu - työtä tehdään yhtenä pilottikuntana Keski-Suomen Yrittäjien kanssa.				

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mittareissa mitattavissa olevaa tavoitetta, eikä raportoinut toteutumaa, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Tavoite: Työllisyysyksikön toiminnan ja laadun varmistaminen vuonna 2025 ja siitä eteenpäin.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet			
Hankkeen avulla prosessin työstäminen. (2024, 2025)			
Arvio			
Työllisyysyksikön toimintaa on kehitetty vastaamaan paremmin TE-uudistuksen tavoitteita. Työtä on jatkettu vuoden 2025 puolella.			

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mitattavissa olevaa tavoitetta, eikä raportoinut toteutumaa, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Tavoite: Kylien elinvoima turvataan tietoliikenne- ja tieyhteyksistä huolehtimalla sekä kylien kehittämiss-hankkeiden rahoitukseen osallistumalla.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet			
Jatketaan vuonna 2023 käynnistettyä yhteistyötä operaattorin kanssa kyläverkostohankkeiden edistämiseksi vii-tasaarella . (2024)			
Arvio			
Kyläverkostohankkeen markkinointi on käynnistetty yhteistyössä Siikaverkot Oy:n kanssa.			

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mitattavissa olevaa tavoitetta, eikä

raportoinut toteutumaa, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin	
Tavoite: Edistetään monipuolista ja eri tarpeita vastaavia asumisvaihtoehtoja.	Toteutunut
Toimenpiteet	Kehitetään tonttimarkkinoita ja osallistutaan Rakennusmessuille 2024 Jyväskylän Paviljongissa. (2024)
Arvio	Tonttimarkkinointia on kehitetty. Kaupunki on osallistunut Jyväskylän Rakennusmessuille, Haukirinteen alueen konseptointi toteutettiin ja sen pohjalta on myyty / varattu kolme tonttia.

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mitattavissa olevaa tavoitetta, eikä raportoinut toteutumaa, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen	
Tavoite: Hyvinvointialueen ja työllisyysyksikön yhteistyörajapinnan toimivuus.	Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Säännöllisten palaverien muodostuminen ja toteutuminen. (2024)
Arvio	Tavoitteena oli kehittää hyvinvointialueen ja kaupungin oman työllisyysyksikön rajapinnan toimivuutta ja tavoitteeseen päästiin osittain. TYP-työssä myös hyvinvointialue oli mukana.

Kaupunginhallitus ei ole asettanut mitattavissa olevaa tavoitetta, eikä raportoinut toteutumaa, joten tavoitteen saavuttamisen arviointi ei ole mahdollista

Tavoite: Pitkäaikaistyöttömien hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen	Osittain toteutunut		
Toimenpiteet	Palkkatyötuki, työkokeilu, työharjoittelu (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Työmarkkinatuen maksuosuus enintään 250 000 €	0	250 000	209 802
Työttömyysaste alle 10%	0	10	10,7
Tuunaripajalla työskentelee tai on työkokeilussa vuositasolla 30 henkilöä	0	30	25
Arvio	Pitkäaikaistyöttömien hyvinvointia ja osallisuutta pyrittiin lisäämään palkkatukityön, työkokeilujen ja työharjoitteluiden avulla.		

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Asukasmäärä (2035 tavoite 10 000 vakituista ja kausiasukasta)		5 879	6 000	5 763

Kaupunginhallituksen perustelut poikkeamille

Kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa, että riski väkiluvun laskumisesta ei tue kaupunkistrategian rohkeaa visiota. Kaupungin väkiluku oli vuonna 2023 yhteensä 5 879 ja vuonna 2024 asukasluku väheni 5 763 henkilöön eli vähennyistä oli yhteensä 116 henkilöä. Tämän väkiluvun vähenemisriskin haltuunottoon tarkastuslautakunta edellyttää kaupunginhallitukselta aikaisempaa ennakkoluultomampia ja vaikuttavampia, rohkeita toimia kaupungin strategiaan kirjattujen arvojen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta huolestuneena toteaa, missä ovat ne rohkeat toimet, jotta strategiassa mainittu visio 2035 kasvavasta seutukeskuksesta toteutuisi. Nyt kaupungista muutetaan työ- ja opiskelupaikkojen sekä palveluiden perään muualle. Kunnan menestys riippuu onnistuneesta yritys- ja elinvoimapolitiikasta, mihin panostuksia tulisi vahvistaa. Tarkastuslautakunta haluaa aikaisempien vuosien tavoin edelleen korostaa, että erityisesti tulee panostaa kaupungin valovoiman sekä pito- ja vetovoiman luontiin. Pelkkä luonnonkauneus, maisema ja keskeinen sijainti eivät vielä riitä houkuttelemaan uusia yrityksiä, investointeja ja asukkaita. Konkreettisten kovien asioiden lisäksi on panostettava kaupungin markkinointiin ja luotava houkuttelevuuspaketti ja investoitava siihen.

Kaupunginhallituksen tulee merkittävästi parantaa tavoitteiden toteutumista kuvaavaa mittaristoa sekä raportoida tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätösasiakirjassa.

Kuva Kristiina Ranta, aamu Keitele-järvellä

Kaupunginhallituksen toimialan taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion toteutumisvertailu: Yleishallinto

YLEISHALLINTO	TA	TA muutettu	TOT	POIKKEAMA	
ulkoinen ja sisäinen	2023	2023	2023	euroa	%
Toimintatulot	1 017 108	1 017 108	1 682 268	665 160	65,4 %
Myyntitulot	483 077	483 077	798 289	315 212	65,3 %
Tuet ja avustukset	469 031	469 031	811 906	342 875	73,1 %
Muut toimintatulot	65 000	65 000	72 074	7 074	10,9 %
Toimintamenot	-4 794 047	-4 825 247	-4 932 225	-106 978	2,2 %
Henkilöstömenot	-1 962 475	-1 962 475	-1 984 578	-22 103	1,1 %
Palvelujen ostot	-2 144 745	-2 175 945	-1 912 780	263 165	-12,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 050	-44 050	-102 920	-58 870	133,6 %
Avustukset	-288 000	-288 000	-326 259	-38 259	13,3 %
Muut toimintamenot	-354 777	-354 777	-605 689	-250 912	70,7 %
Toimintakate	-3 776 939	-3 808 139	-3 249 957	558 182	-14,7 %
Laskennalliset kustannukset	-28 026	-28 026	-30 068	-2 042	7,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-28 026	-28 026	-30 068	-2 042	7,3 %
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	
Kokonaiskustannukset	-4 822 073	-4 853 273	-4 962 293	-109 020	2,2 %

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta korostaa aikaisempien vuosien tavoin, että kaupungin elinvoiman vahvistamiseen tulee panostaa. Elinvoimainen kaupunki houkuttelee asukkaita ja yrityksiä. Elinvoimaisuus on keskeisimpiä strategisesti kirkastettavia asioita; sitä tulee johtaa tavoiteltuun suuntaan. Esimerkiksi kaupunginhallituksen tulee pitäytyä valtuuston päättämän investointisuunnitelman toteuttamisessa, mikä osaltaan parantaisi kaupungin elinvoimaa.

Kaupungin tulee edelleen panostaa laajakaistan saavutettavuuteen koko kaupungin alueella tehokkaammin, koska laajakaista on paitsi elinkeinotoiminnan perusedellytys myös turvallisuustekijä ja viihtyisyyden lisääjä.

Tarkastuslautakunta on aikaisempien vuosien tavoin edelleen huolissaan Viitasaaren matkailun kehittämisestä ja toivoo matkailun edistämiseksi vaikuttavampia toimia.

Lautakunta katsoo, että kaupungin tulisi esimerkiksi omistajanohjauksen keinoin varmistaa matkailuelinkeinon elinvoima ja sen kehittäminen. Tilikaudelle 2024 Kehittämisyhtiö Witas Oy:lle ei ole asetettu lainkaan valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomioita kaupunkilaisten asumisen kokonaiskustannuksiin. Voisiko kaupunki omilla toimillaan tukea asukkaitaan taloudellisesti esimerkiksi varhaiskasvatusmaksujen poistamisella. Tällä toimella voisi olla merkittävä veto- ja pitovoimavaikutus, mikä osaltaan edistäisi kaupungin asukaslukevavoitteen saavuttamista. Myös kaupungin veroprosentin laskua tulisi voida vakavasti harkita silloin, kun kaupungin taloudellinen tilanne sen sallisi. Tarvittaessa kaupungin veroprosenttia voidaan vuosittain tarkastella molempiin suuntiin.

Kaupunginhallitus toteaa perusteluissaan talousarviopoikkeamille, että kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatorakenteen muutoksia ei saatu riittävällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että tämä ongelma tulee viimeistään tilikauden 2025 aikana saada korjatuksi.

8. Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen tavoitteet ja niiden toteutuminen

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen sekä kirjastotoiminnan järjestämisestä.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue kokonaisuutena

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKEn yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä (kpl)	0	1	24
Ilman tutkintoa olevien 20-24 -vuotiaiden osuus (%)	0		23
Arvio	Yhteistyö POKEn ja korkeakoulujen kanssa toteutunut.		

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: uudistetaan palveluja vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä (2024) Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. (2024, 2025, 2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategia (0=Ei toteutettu, 1=Toteutettu)	0	1	0
HYTE- kerroin	62		65
Arvio	Uutta palvelustrategia kehitetty vuoden aikana. Kiinteistöstrategian tekeminen aloitettu.		

Varhaiskasvatus

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKEn yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä	0	1	4
Arvio	Opiskelijayhteistyö Poken, Savonia AMK:n ja Diak:n kanssa.		

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: varhaiskasvatusyksiköiden määrään ja palvelukokonaisuuden selkeyttäminen (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategia toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	0
Arvio	Varhaiskasvatusoimipaikkojen selkiyttäminen työn alla. Varhaiskasvatuksen kehittämistyöryhmä perustettu.		

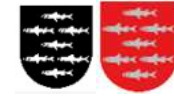
Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Kehitetään digitaalisia sekä mobiili- ja etäpalveluja			Toteutunut
Toimenpiteet	CGI Vesa ja muiden uusiuuvien ohjelmistojen hallittu käyttöönotto (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Käyttöönnotot toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	CGI Vesa -toiminnanohjausjärjestelmä muuttui Tiera Vesseli (Daisy) -järjestelmään. Vesseli on otettu käyttöön 1.9.2024 alkaen. Henkilöstön työvuorosunnittelu ja -seuranta Vesselissä alkoi 1.11.2024.		

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

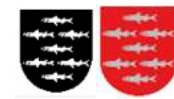
Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Varhaiskasvatuksen kokonaiskäyttö %				100
Vuorohoidon käyttö %				100

Varhaiskasvatusta on järjestetty 100% jokaiselle varhaiskasvatusta hakeneelle lapselle. Vuorohoitoa on järjestetty 100% jokaiselle vuorohoitoa tarvitsevalle lapselle.

Tarkastuslautakunnan arvio

Kaupunginhallituksen tavoite sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta puuttuu tai tavoite on puutteellinen

Kaupunginhallituksen tavoite sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta puuttuu tai tavoite on puutteellinen

Palvelu- ja kiinteistöstrategia ei ole toteutunut

Esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.				
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä		0		11
Arvio	O3 Keski-Suomi koulutusyhteistyö Jyväskylän kesäyliopiston kanssa.			
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen				
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilatarpeisiin.				Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)		0	1	1
Arvio	Tiloja hyödynnetään yhteistyökumppaneiden kanssa.			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.				Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi. Yhteisöllisen opiskelijahuollon hanke, S2-opinnot ja valtionavustus. (2024,2025,2026)			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin		0		65
Arvio	Yhteisöllisen opiskeluhoollon hanke toteutunut. S2-opetus toteutunut			

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Jatko-opintoihin sijoittuminen (%)				96
Oman lukion ohivuoto (%)				20
Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistujamäärä				50
S2 opetus toteutunut (Ei=0, Kyllä=1)				1
Yhteisöllisen opiskeluhoollon hanke toteutunut. (Ei=0, Kyllä=1)				1

Palvelu- ja kiinteistöstrategian toteutumista lukuun ottamatta kaupunginhallitus ei ole asettanut sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta tavoitetta mittareilla, joiden avulla toteutusta voisi arvioida.

Kaupunginhallituksen tavoite sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta puuttuu tai tavoite on puutteellinen

Viitasaaren lukio

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä	0		24
Arvio	POKE yhteistyö: Viitasaaren lukiossa opiskelee 3 kpl kaksoistutkinto-opiskelijaa. Viitasaaren lukion 2. vuositason opiskelijat (19 kpl) osallistuivat keväällä Keski-Suomen korkeakouluviikon etä-opintoihin. Opintoja tarjosivat Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Humanistinen ammattikorkeakoulu. Jyväskylän yliopiston matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta aloitti syksyllä 2023 pilottikeiilun pohjoisen Keski-Suomen pienten lukioiden välisestä yhteisestä LUMA-linjasta. Viitasaaren lukion 3 opiskelijaa osallistui keväällä 2024 linjan kautta tarjottuihin etäopintoihin.		

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	Tilojen yhteiskäyttö Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston kanssa.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi. Yhteisöllisen opiskelijahuollon hanke (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	62		65
Arvio	Yhteisöllisen opiskeluhoollon hanke toteutui.		

Suoritteet ja tunnusluvut 1–12/2024

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Musiikkilinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)				18
Pelastus- ja turvallisuuslinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)				23

Lukion oppilasmäärän kehitys

Lukion oppilasmäärän kehitys 2013–2024										Oppilasmäärä 2024–2025	
13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24	70 oppilasta
108	103	95	102	106	93	99	107	110	93	86	vähennystä 16 oppilasta

Palvelu- ja kiinteistöstrategian toteutumista lukuun ottamatta kaupunginhallitus ei ole asettanut sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta tavoitetta mittareilla, joiden avulla toteutumisesta voisi arvioida.

Kaupunginhallituksen tavoite sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta puuttuu tai tavoite on puutteellinen.

Viitasaaren alueen musiikkiopisto

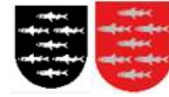
Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa sekä kotoutumispalveluihin.			Ei toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusyhteistöiden kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakouluopiskeluun etätyöskentelytiloja hyödyntäen. Lisätään korkeakoulujen ja POKE:n yhteistyötä palvelualueen kanssa. (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistöihin osallistuneiden määrä	0		0
Arvio	Musiikkiopisto tekee koulutusyhteistyötä Viitasaaren ja Pihtiputaan lukioiden kanssa.		
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen, tilojen käyttö yhteistyökumppaneiden kanssa. (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	Musiikkiopisto käyttää Haapaniemen koulun tiloja opetuksessaan.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi: Musiikin hyvinvointivaikutusten asettaminen. Aikamme musiikki-keskus hankkeen oppilaitosyhteistyön yhdeksi tavoitteeksi (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	62		65
Arvio	Opetussuunnitelman lopullinen päivitys Aikamme musiikki -hankkeen osalta tehdään vuoden 2025 aikana.		

Vapaa-aikapalvelut

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.			Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palvelumuotojen linjaaminen ja kehittäminen, tilojen käyttö palvelualan sisällä, järjestöjen tilatarpeiden huomioiminen. (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	0
Arvio	Tavoitetta toteutettiin monipuolisesti eri tahojen yhteistyöllä. Osallisuus ja osallistuminen toteutui matalalla kynnyksellä. Liikuntatilojen osalta tilanne on ollut hyvä ja monipuolinen. Kokoon-tumis- ja harrastetilojen kohdalla oli käyttäjillä jonkin verran epätietoisuutta ja myös puutteita tiloista. Liiketoimintakäyttöön Saneerattu Vanha yhteiskoulu ei enää tarjonnut järjestötiloja. Yhdistystoimijat käyttivät jonkin verran nk. Harhalan kiinteistöä sekä mm. Digikeskusta. Uutena tilana toimi Haapaniemen vanha päiväkotit, joka kertomusvuonna muutettiin kulttuuritalo Kartanoksi. Kulttuuritalo-hankkeeseen saatiin AVI-erityisavustus alueellisista nuorisotoiminnan kehittämiseen osoitetuista harkinnanvaraisista määrärahoista.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	62		65
Arvio	Hyvinvointikoordinaattori aloitti vuoden 2024 alussa. Uudelleenorganisointi edistyi hyvin vuoden 2024 aikana.		

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

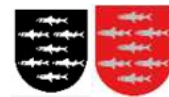
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja vastataan järjestöjen toimitilarpeisiin.			Toteutunut
Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: palveluverkon ja -muotojen linjaaminen ja kehittäminen (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palvelu- ja kiinteistöstrategian luonti toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	1
Arvio	Vuoden 2024 aikana kehitettiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakulttuuria, tehtiin päiväkeskuk-sen toimintasuunnitelma ja päivitettiin Viitasaaren kaupungin hyvinvointisuunnitelma.		
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.			Toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointipalvelujen uudelleenorganisointi: kokonaisuuden hallinta (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
HYTE-kerroin	0		65
Arvio	Hyvinvointipalveluiden uudelleenorganisointi toteutettiin vuoden 2024 aikana.		

Palvelu- ja kiinteistöstrategian toteutumista lukuun ottamatta kaupunginhallitus ei ole asettanut sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta tavoitetta mittareilla, joiden avulla toteumista voisi arvioida.

Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen ei toteutunut ja HYTE-kertoimelle kaupunginhallitus ei ole asettanut sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta tavoitetta mittareilla, joiden avulla toteumista voisi arvioida

Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen on toteutunut ja HYTE-kertoimelle kaupunginhallitus ei ole asettanut sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta tavoitetta mittareilla, joiden avulla toteumista voisi arvioida

Sivistystoimen taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 155 899	747 606	0	747 606	1 229 407	164,4 %	481 801
Myyntituotot	610 755	203 639	0	203 639	738 972	362,9 %	535 333
Maksutuotot	168 123	146 050	0	146 050	162 963	111,6 %	16 913
Tuet ja avustukset	198 251	196 817	0	196 817	238 211	121,0 %	41 394
Muut toimintatuotot	178 769	201 100	0	201 100	89 262	44,4 %	-111 838
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-14 836 639	-16 194 307	-52 774	-16 247 081	-16 002 569	98,5 %	244 512
Henkilöstökulut	-7 654 379	-8 361 601	0	-8 361 601	-7 996 453	95,6 %	365 148
Palvelujen ostot	-4 140 514	-4 788 188	-52 774	-4 840 962	-5 000 612	103,3 %	-159 650
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-531 234	-513 662	0	-513 662	-553 877	107,8 %	-40 215
Avustukset	-266 608	-309 150	0	-309 150	-234 603	75,9 %	74 547
Muut toimintakulut	-2 243 904	-2 221 706	0	-2 221 706	-2 217 025	99,8 %	4 681
TOIMINTAKATE	-13 680 740	-15 446 701	-52 774	-15 499 475	-14 773 162	95,3 %	726 313
POISTOT JA ARVONALENT.	-122 952	-132 972	0	-132 972	-106 666	80,2 %	26 306
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-13 803 989	-15 579 673	-52 774	-15 632 447	-14 880 106	95,2 %	752 341

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Lukion opiskelijamäärä väheni 86 opiskelijasta 70 opiskelijaan eli edelliseen lukuvuoteen verrattuna 16 opiskelijalla. Erityisen huolestuttavana tarkastuslautakunta pitää opiskelijamäärän laskevaa trendiä: vuodesta 2022 vuoteen 2024 yhteensä vähennystä on ollut 40 opiskelijaa (-36 %). Ikäluokkien pienentyessä ja asukasmäärän vähentyessä kaupunkimme tulisi kyetä hyödyntämään seutukeskuksen imagoaan opiskelijarekrytoinnissa.

Tarkastuslautakunta painottaa, että lukion vetovoimatekijöitä tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja lukion markkinointia tehostaa ja monipuolistaa. Yhteistyötä tulisi lisätä erityislinjojen ja vastavien erityisalojen koulutuksenjärjestäjien kanssa. Näin opiskelijoille jo hakuvaiheessa muodostuisi kuva alan opiskelu- ja uramahdollisuuksista.

Tarkastuslautakunta toteaa positiivisena asiana, että lukio-opiskelijat ovat aktivoituneet sosiaalisen median hyödyntämisessä lukion markkinoinnissa.

Sivistystoimiala saavutti edellisten vuosien tavoin tavoitteensa olennaisesti suunniteltua pienemmillä taloudellisilla resursseilla (talousarvion toteutuma alle määrärahan noin 0,752 miljoonaa euroa: 4,8 prosenttia).

9. Elinympäristön ja asumisen palvelualueen tavoitteiden toteutuminen

Elinympäristön ja asumisen palvelualueeseen ovat vuonna 2024 kuuluneet seuraavat tehtäväalueet: Tilapalvelut, Kunnossapito, Maankäyttö, Ruokapalvelut, Puhtauspalvelut sekä hallinto. Palveluita tuotettiin vielä vuoden 2023 ajan kahteen kuntaan: Viitasaarelle ja Pihtiputaalle. Kuntaparin aikaan palvelualueen nimitys oli Wiitaunionin tekninen toimi. Elinympäristön ja asumisen palvelualueen nimitys otettiin käyttöön 1.1.2024. Vuosi 2024 on siis myös elinympäristön ja asumisen lautakunnan ensimmäinen varsinainen toimintavuosi.

Palvelualueen hallinto ja toimistopalvelut

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Kehitetään kunnan päätöksenteon yrittäjälähtöisyyttä			
Toimenpiteet	Hankintasuunnitelman laatiminen (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hankintasuunnitelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin			
Tavoite: Edistetään monipuolista ja eri tarpeita vastaavia asumisvaihtoehtoja.			
Toimenpiteet	Asuntopoliittinen ohjelma		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Lisätään uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia ja kehitetään kiertotalouden ratkaisuja			
Toimenpiteet	Ilmastosuunnitelman toimeenpano ja Hinku -ohjelman toimeenpano (2024,2025)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ilmastosuunnitelman toimeenpano <u>aloitettu</u> (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Hinku -ohjelman toimeenpano aloitettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	

Tekniikka/Infra/Yhdyskuntatekniikka

Päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.			
Tavoite: Kehitetään yrittäjille tarjottavia palveluja.			
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapito ja saneeraukset toteutetaan oikea-aikaisesti ja suunnitelmallisesti. Katuverkon saneerausohjelman laadittaminen. (2024,2025)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Vuotuinen investointitaso 350 000 € tasolla	0	350 000	
Saneerausohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Päämäärä: Viihtyisää asumista keskustasta kyliin			
Tavoite: Vahvistetaan kuntakeskuksen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta			
Toimenpiteet	Katuverkon kunnossapidon ohella pidetään ympäristö siistinä ja viheralueet kunnossa ja hoidettuina palvelurakenteineen. Laaditaan toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Vuotuiset investoinnit sekä kunnossapitoon tarvittava henkilöstöresurssi turvattu. (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Toimenpideohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Tavoite: Kylien elinvoima tarvataan tietoliikenne- ja tieyhteyksistä huolehtimalla.			
Toimenpiteet	Yksitysteiden kunnossapitoavustusten jakaminen (2024,2025,2026)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Avustussumman pitäminen vähintään nykyisellä tasolla (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	
Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Kehitetään liikuntapaikkoja ja tehdään niitä tuituiksi kaikki ikä- ja harrastajaryhmät huomioiden			
Toimenpiteet	Laaditaan liikuntapaikkoja koskeva toimenpideohjelma osaksi maapoliittista ohjelmaa (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimenpideohjelma laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	

Tarkastuslautakunnan arvio

Kaupunginhallitus ei ole se-lostanut elinympäristön ja asumisen palvelualueen osalta tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupunginhallitus ei ole se-lostanut elinympäristön ja asumisen palvelualueen osalta tavoitteen toteutumisesta.

Tilapalvelu

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen			Ei toteutunut
Toimenpiteet	Kiinteistöstrategia (2024,2025)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Strategia laadittu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	0
Arvio	Kiinteistöstrategiatyö käynnistettiin 2024. Kiinteistösalkutuksesta saavutettiin viranhaltijakonsensus ja kiinteistödataa alettiin rakentamaan Senaatti-kiinteistöjen Skenarios -järjestelmään. Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoitti, ettei se käytä lakisääteisen 3+1 sopimuskauden optiovuotta vaan neuvottelee uudet vuokrasopimukset 1.1.2026 alkaen osaan kohteista. Kiinteistöstrategiatyö jatkuu 2025 käsi kädessä hyvinvointialueen neuvotteluiden kanssa. Tilapalveluissa tunnistettiin tarve edistää kaupungin koko kiinteistöhallinnan konsernirakenteen selkeyttämistä ja asiaa valmisteltiin viranhaltijatytönä.		

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Kehitetään henkilöstöjohtamista panostamalla työkykytoimintaan			Ei toteutunut
Toimenpiteet	Henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen (2024,2025)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sairauspoissalot	0	1	0
Arvio	Tilapalvelu on osallistunut koko palvelualueen yhteiseen työkykypäivään. Tilapalvelulla on lisäksi järjestetty lyhyitä yhteishetkiä kahvin ja kahvileivosten merkeissä. Palveluyksikön sairauspoissaolot vuonna 2024 ylittävät Viitasaaren kaupungin keskiarvon vuodelta 2023 (viittaus: Viitasaaren henkilöstökertomus 2023). Palveluyksikön koon vuoksi terveystietoja ei käsitellä tämän tarkemmin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä. Tiedot sairauspoissaoloista tulevat henkilöstökertomukseen 2024.		

Ruoka- ja puhtauspalvelu

Päämäärä: Tavoitteena hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Tuetaan kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointia ja varmistetaan lähipalveluiden säilyminen			
Toimenpiteet	Selvitetään kouluruuan tarjoamista kylillä kuntalaisille (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Selvitys toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	

Maankäyttö

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmää, arvioidaan alueyhteistyön muotoja			
Toimenpiteet	Kartoitetaan yhteistyön mahdollisuudet naapurikuntien kanssa (2024)		
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kartoitus toteutettu (Ei=0, Kyllä=1)	0	1	

Kaupunginhallitus selostaa tilinpäätöksessä tilikaudelta 2024, ettei näitä tavoitteita saavutettu.

Kaupunginhallitus ei ole selostanut elinympäristön ja asumisen palvelualueen osalta tavoitteen toteutumista.

Kaupunginhallitus ei ole selostanut elinympäristön ja asumisen palvelualueen osalta tavoitteen toteutumista.

Elinympäristön ja asumisen palvelualueen taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	8 465 932	8 416 477	-165 000	8 251 477	8 469 027	102,6 %	217 550
Myyntituotot	2 450 837	2 502 395	0	2 502 395	2 686 309	107,3 %	183 914
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	14 512	0	0	0	20 984	0,0 %	20 984
Muut toimintatuotot	6 000 584	5 914 082	-165 000	5 749 082	5 761 734	100,2 %	12 652
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-7 063 872	-7 420 639	0	-7 420 639	-7 069 375	95,3 %	351 264
Henkilöstökulut	-2 250 844	-2 762 972	0	-2 762 972	-2 471 456	89,4 %	291 517
Palvelujen ostot	-2 339 613	-2 436 124	0	-2 436 124	-2 277 797	93,5 %	158 327
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 845 961	-1 874 174	0	-1 874 174	-1 806 257	96,4 %	67 917
Avustukset	-119 827	-140 000	0	-140 000	-139 977	100,0 %	23
Muut toimintakulut	-507 627	-207 369	0	-207 369	-373 889	180,3 %	-166 520
TOIMINTAKATE	1 402 061	995 838	-165 000	830 838	1 399 653	168,5 %	568 815
POISTOT JA ARVONALENT.	-2 638 625	-2 642 852	0	-2 642 852	-2 815 872	106,5 %	-173 020
SATUNAISET ERÄT	14 300	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 222 330	-1 647 014	-165 000	-1 812 014	-1 416 586	78,2 %	395 428

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa edellisen vuoden tavoin, että elinympäristön ja asumisen palvelualue on omalta osaltaan pääsääntöisesti vaikuttanut myönteisesti asukkaiden hyvinvointiin panostamalla ulkoalueisiin ja retkeilykohteisiin.

Kaupungin yleistä ilmettä ja palvelujen tasoa tulisi kehittää. Tämä palvelisi strategisia tavoitteita *”Viihtyisää asumista keskustasta kyliin”, ”Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen”* sekä *”Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari”*.

Tarkastuslautakunta korostaa talousarvion täydellisyysperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava kaupungin rahankäyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tilikaudelta 2024 valtuuston myöntämää määrärahaa jäi käyttämättä 0,4 miljoonaa euroa (21,8 %).

10. Ympäristöpalvelujen palvelualueen tavoitteiden toteutuminen

Hallintopalvelut Vts ympäristötoimi

Päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Digitalisaation edistäminen palveluyksiköissä: Eläinlääkinnän sähköisen ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto. Paikkatiedon vahvempi hyödyntäminen valvonnassa (GPS-laitteiden hankinta)			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Rakennusvalvonnan sähköisten lupahakemusten määrä	0		
Arvio	Eläinlääkinnän sähköinen ajanvarausjärjestelmä on otettu käyttöön. GPS-laitteiden hankintaa selvitettiin vuoden aikana, mutta oletettuun käyttötarkoitukseen ei löydetty hinta-laatusuhteeltaan sopivia. Rakennusvalvonnan lupahakemuksista yli 99 % saapui sähköisesti.		
Tavoite: Henkilöstön osaamisen ylläpito			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Koulutuspäivien määrä	0		
Muutetut palautetut päätökset HaQ:sta tai KoHO:sta	0		
Arvio	Ympäristöpalvelujen viranhaltijat osallistuivat aktiivisesti omien alojen koulutuksiin. Koulutuspäivistä ei ole saatavilla täysin luotettavaa tietoa, etenkin webinaarien osallistumisia on suurella todennäköisyydellä enemmän, kuin niitä on HR-järjestelmään ilmoitettu. Kokonaisia koulutuspäiviä kertyi noin 3 kpl / hlö. Suuri osa koulutuksista oli muutaman tunnin pituisia webinaareja, joihin osallistumisia kertyi noin 9 h/ hlö. Yhtään ympäristölautakunnan päätöstä ei kuluneen vuoden aikana hallinto-oikeuksien tai korkeimman hallinto-oikeuden toimesta muutettu tai palautettu.		
Tavoite: Henkilöstön työssäjaksamisen tukeminen			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sairauspoissaolot	0		
Tyhy-toiminta	0		
Sijaisuuksien täyttöaste	0		
Arvio	Sairauspoissaoloissa pientä kasvua. Suunnitelman mukaisesti toteutettu kaksi tyhy-iltapäivää, yksi keväällä ja yksi syksyllä. Sijaisuuksien täyttöaste korkea.		
Tavoite: Palvelualueen sisäisen ja ulkoisen viestinnän parantaminen			Osittain toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sisäisten henkilöstöinfojen järjestäminen	0		
Ulkoisten tiedotteiden määrä	0		
Arvio	Sisäisiä henkilöstöinfoja ja tiimipalavereja järjestettiin tarpeen mukaan. Henkilöstöinfoja pidettiin 2 kpl. Merkittävämpi sisäisen viestinnän kanava on ollut tiimipalaverit, joissa on käyty läpi sekä yleisiä asioita että tiimikohtaisia asioita. Säännöllisesti kokoontuivat ympäristöterveysvalvonnan, eläinsuojelun ja rakennusvalvonnan tiimit. Ympäristönsuojelun kaksi viranhaltijaa toimivat muutoin tiiviissä yhteistyössä, eikä erillisille tiimipalavereille ole ollut tarvetta. Ulkoisia tiedotteita/ uutisia julkaistiin ympäristöpalvelujen verkkosivuilla yhteensä 7. Ajankohtaisia asioita viestittiin lisäksi esimerkiksi facebookissa .		
Tavoite: Alueellisen yhteistyön vahvistaminen			Toteutunut
Mittarit	Lähtö	Tavoite	Toteuma
Yhteistyösopimukset	0		
Yhteistoiminta-alueen laajentuminen	0	2	
Yhteistyöpalaverit	0		
Arvio	Karstulan kunnan rakennusvalvonta liittyi yhteistoimintaan vuoden alussa sovittu. Vuoden aikana sovittiin Saarjärven ympäristönsuojelun liittymisestä yhteistoimintaan vuoden 2025 alussa. Yhteistoiminta jatkui Laukaan ympäristöterveydenhuollon yksikön kanssa aiempaan tapaan ja eläinlääkinnässä pieneläinpäivystys hankittiin koko maakunnan yhteisellä sopimuksella. Ympäristönsuojelussa jatkettiin osallistumista laajennetun Pohjoisen Keski-Suomen ympäristönsuojelun viranhaltijoiden yhteispalaveriin.		

Rakennusvalvonta

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Rakennus- ja toimenpideluvat kpl	276	213		241
Katselmukseluvat kpl	298	358		303
Muut luvat ja päätökset kpl	83	61		72

Kaupunginhallitus ei ole lakisääteisten tehtävien lisäksi asettanut talousarviossa tavoitteita myöskään ympäristönsuojelulle, ympäristöterveysvalvonnalle, eläinlääkinnälle tai eläinsuojelulle

Tarkastuslautakunnan arvio

Kaupunginhallitus ei ole se-lostanut tavoitteen toteutumisesta ympäristöpalvelujen palvelualueen osalta. Yhteistoiminta-alueen laajentumistavoitetta lukuun ottamatta hallitus ei ole myöskään asettanut tavoitteita.

Kaupunginhallitus ei ole asettanut tavoitteita ympäristöpalvelujen palvelualueen osalta, joten niiden saavuttamista ei voi arvioida

Kaupunginhallitus ei ole asettanut tavoitteita ympäristöpalvelujen

palvelualueen osalta, joten niiden saavuttamista ei voi arvioida

Ympäristöpalvelujen palvelualueen taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Ulkoinen ja Sisäinen	TP 2023	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	Tot. %	Poik. €
TOIMINTATUOTOT	1 874 062	2 076 058	0	2 076 058	2 150 720	103,6 %	74 662
Myyntituotot	1 511 297	1 678 058	0	1 678 058	1 723 011	102,7 %	44 953
Maksutuotot	285 229	285 000	0	285 000	329 046	115,5 %	44 046
Tuet ja avustukset	77 536	113 000	0	113 000	98 663	87,3 %	-14 337
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-2 269 414	-2 461 198	0	-2 461 198	-2 556 426	103,9 %	-95 228
Henkilöstökulut	-1 816 344	-1 898 303	0	-1 898 303	-1 971 578	103,9 %	-73 275
Palvelujen ostot	-257 742	-360 368	0	-360 368	-416 188	115,5 %	-55 820
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-29 332	-30 600	0	-30 600	-25 690	84,0 %	4 910
Avustukset	-19 503	-19 000	0	-19 000	-15 195	80,0 %	3 805
Muut toimintakulut	-146 493	-152 927	0	-152 927	-127 775	83,6 %	25 152
TOIMINTAKATE	-395 351	-385 140	0	-385 140	-405 706	105,3 %	-20 566
POISTOT JA ARVONALENT.	-27 633	-17 787	0	-17 787	-17 787	100,0 %	0
SATUNAISET ERÄT	0	0	0	0	0	0,0 %	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-422 984	-402 927	0	-402 927	-423 523	105,1 %	-20 596

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta pitää positiivisena, että ympäristötoimi on pysynyt olennaisilta osin talousarviossaan. Myös tavoitteen mukaisesti uusi kunta saatiin mukaan rakennusvalvontaan.

Tarkastuslautakunta esittää, että ympäristötoimi täsmentää tavoitteiden asettamista merkittävästi ja raportoi myös tavoitteiden saavuttamisesta tilinpäätösasiakirjassa.

Kuva Kristiina Ranta, Viitasaarella

11. Kaupunkikonsernin tavoitteiden toteutuminen

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Kaupungin konserniohjauksen periaatteet on määritelty omistajapolitiikassa, konserniohjeessa (Kvalt 13.6.2022 § 50) sekä hallintosäännössä. Tytäryhtiöille asetetaan vuosittain toiminnalliset tavoitteet.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Viitasaaren kaupunginvaltuuston (13.6.2022 § 50) konserniohjeessa kohdassa 8 valtuusto on määrännyt kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta seuraavasti *”Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta sekä yhteisölle määritellystä omistajastrategiasta. Tavoitteisiin vaikuttaa myös yhtiön taloudellinen asema, toimintaympäristö ja liiketoiminnan luonne.”*

Talousarviossa tilikaudelle 2024 kaupunginhallitus ei ole toiminut valtuuston päättämän konserniohjeen mukaisesti ja asettanut tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita. Tarkastuslautakunta pitää tällaista menettelyä erittäin valitettavana ja kehottaa kaupunginhallitusta jatkossa asettamaan myös tytäryhteisöille selkeät mitattavissa olevat tavoitteet ja raportoimaan niistä asianmukaisella tavalla kaupungin tilinpäätösasiakirjassa.

Koska kaupunginhallitus ei ole talousarviossaan tilikaudelle 2024 asettanut konserniyhtiöille tavoitteita, tavoitteiden toteutumista ei ole mahdollista arvioida.

Kuva Kristiina Ranta, Rosan kanssa Pyhä-Häkin kansallispuistossa

12. Investointiosan toteutuminen

Kokonaisuutena kaupungin investointimenot alittivat talousarvion. Merkittävin syy on elinvoimahankkeiden jaksotukset, eli mikä on hankkeiden tilanne vuodenvaihteessa ja mitkä osurakoiden osuudet ovat maksatuskelpoisia joulukuun loppuun mennessä. Muut syyt löytyvät yksittäisten pienempien hankkeiden osalta, jossa suurin osa alitti talousarvioon määrätyn budjetin.

Kaupunki ei myöskään käyttänyt toimintavuoden aikana strategisia määrärahoja esim. maa-alueiden ostoon.

Investoinnit yhteensä	TA 2024	TAM 2024	MTA 2024	TP 2024	TOT%	Poik.€
INVESTOINNIT VIITASAARI						
Menot	-4 109 000 €	24 300 €	-4 084 700 €	-1 865 842 €	46 %	2 218 858 €
Tulot	1 801 000 €	0 €	1 801 000 €	587 204 €	33 %	-1 213 796 €
Netto	-2 308 000 €	24 300 €	-2 283 700 €	-1 278 638 €	56 %	1 005 062 €

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta korostaa edellisen vuoden tavoin investointien budjetoinnin tarkkuutta ja realistista toteuttamissuunnitelmaa tilikauden aikana.

Investointisuunnitelman toteutumisen tarkkuus on heikentynyt edelliseen tilikauteen verrattuna.

Kuva Kristiina Ranta Keitele-järvellä

13. Henkilöstö

Henkilöstön määrä palvelualueittain 2024

Henkilöstö	2024
hallintopalvelut	6
elinvoimapalvelut	22
sivistys- ja hyvinvointipalvelut	172
elinympäristön ja asumisen palvelut	48
ympäristöpalvelut	36
yhteensä	284

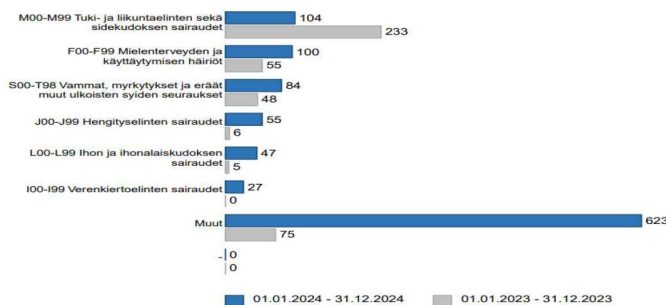
- Henkilöstökertomuksessa on kuvattu koko henkilöstö.
- Viitasaaren henkilöstömäärä on pysynyt samana vuoteen 2023 verrattuna.
- Vuoden lopussa 284 henkilöä (31.12.2024).

Sairauspoissaolot

- 76 % henkilöstöstä on ollut 0 päivää sairauspoissaoloja.
- 3 % henkilöstöstä muodostaa 44 % koko organisaation sairauspoissaoloista
- Esihenkilölle omalla ilmoituksella annetut poissaolot on kirjattu muu poissaolo kohtaan raportissa.
- Esihenkilön luvalla saa olla poissa 1-3 päivää ja sen jälkeen on mentävät työterveyteen.
- Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet vuodesta 2023 vuoteen 2024 yhteensä 26,3 prosentilla (843 päivästä 1 040 päivään).

Sairauspoissaolopäivät diagnoosiryhmittäin

SAIRAUSPOISSAOLOPÄIVÄT DIAGNOOSIPÄÄRYHMITÄIN - TOP 8

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena, että sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna: erityisesti ryhmässä "muut" (60 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista). Edelleen lautakunta edellyttää kaupungin johdolta toimia, esimerkiksi työyhteisön kehittämistä ja johtamisen parantamista, jotta sairauspoissaolojen määrä saadaan pidettyä alhaisella tasolla ja jopa niiden määrää vähennettyä.

Työilmapiiri- ja työtyytyväisyyskyselyjä tulisi tehdä järjestelmällisesti ja säännöllisesti ja niiden tulokset tulisi käsitellä yhdessä esihenkilöiden, henkilöstön ja toimialajohtajien kesken. Tarvittavat toimet kyselyissä esille tulleiden ongelmien selvittämiseksi olisi käynnistettävä välittömästi.

14. Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja johtopäätöksistä (tarkastuslautakunnan kannanotto) kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 lokakuun valtuuston kokouksessa.

Kuva Kristiina Ranta, Keitele-järvellä

15. Allekirjoitukset

Viitasaarella 7. päivänä toukokuuta 2025

Eija Körkkö-Närhi
puheenjohtaja

Tiina Minkkinen
varapuheenjohtaja

Joni Kinnunen
jäsen

Arvo Pietiläinen
jäsen

Rauno Glad
jäsen

Kristiina Ranta
jäsen

Timo Hämäläinen
jäsen